

tékes elemekre”, akiket – Kasztner szerint – nem engedhet életben maradni. A 30 000 zsidó felének Budapestről kellett volna kikerülnie, másik felének vidékről. Mivel nagy összegről volt szó, Kasztner 1944. június 14-én részletesen tájékoztatta Eichmann ajánlatáról a Zsidó Tanácsot.¹²³

Míg a zsidók Ausztriába való átirányítása formailag a Kasztner–Eichmann-tárgyalások keretében folyt, úgy látszik, Eichmann az ajánlat megételében és a tárgyalások folytatásában Kaltenbrunnertől kapott utasítások vezették. Az RSHA főnökét hadiipari üzemeket fenntartó vállalkozók és kormánytisztviselők kérésekkel ostromolták, köztük Blaschke SS-Brigadeführer bécsi polgármester, hogy lássa el őket égetően szükséges rabszolga-munkaerővel. Mivel a magyar zsidóság akkor még mindig az egyetlen viszonylag érintetlen zsidó munkaerő-tartalék volt, Kaltenbrunner utasította Eichmann, hogy néhány transzport deportáltat küldjön Ausztriába.¹²⁴

Német szempontból a Kasztnerrel való tárgyalás több konkrét előnyt kínált:

- alkalmat nyújtott a jó szándék demonstrálására az „emberéleteket áruért” tárgyalásokon;
- biztosította az osztrák ipari és mezőgazdasági vállalkozók számára a szükséges rabszolgamunkát;
- gyarapította a Sonderkommando kasszáját,¹²⁵
- hozzájárult a zsidóprobléma „megoldásához” a „munkaképtelenek” megsemmisítése révén.¹²⁶

Úgy tűnik, a strasshofi transzportok kiválogatása a cionisták és más jól ismert zsidó vezetők dolga volt a IV. zóna koncentrációs központjaiban. Ezek a vezetők pedig minden jel szerint a Kasztner vezetése alatt álló Mentőbizottságtól (Vaada) kapták a feladatot. Szeged esetében a dolog a következőképpen zajlott: június 20-án, a városban folyó gettószállítás utolsó napján Argermayer SS-Hauptsturmführer megjelent a gettó kapujában, hívatta dr. Löw Lipótot, dr. Frenkel Jenőt, Kertész Ernőt, dr. Silberstein Adolfot és dr. Radó Józsefet, s átadott nekik egy levelet, melyet Szilágyi Ernő, a Mentőbizottság (Vaada) egyik vezető tagja írt alá. A német nyelvű levélben Szilágyi arra kérte őket, hogy válasszanak ki 3000 zsidót a gettó lakosai közül, elsőbbséget adva a következőknek:

- sokgyermekes családok;
- munkaszolgálatosok családjai;
- prominens zsidók hozzátartozói.

A levélhez csatolták a szegedi gettóban lévő 160 prominens zsidó névsorát, melyet Budapesten állítottak össze. Az ötfős bizottság két napot